

Til
Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap
V/ saksbehandler: Øyvind Bjerkestrand,
Oslo kommunes saksnummer: 20/3404 – 3

Innspill fra Sentralt ungdomsråd i Oslo om Rapport om alternative modeller for inntak til videregående skole i Oslo

Sentralt ungdomsråd i Oslo (SUR) takker for muligheten til å komme med innspill til rapporten om alternative modeller for inntak til videregående skole i Oslo.

SUR har vært opptatt av inntaksmodellen i Oslos videregående skoler lenge, og hadde store forhåpninger til utvalgets arbeid. Vi er opptatt av at flest mulig skal kunne gå på den skolen de ønsker, der de vil oppleve motivasjon og mestring. Samtidig er vi opptatt av at elevene skal oppleve at opptaket er rettferdig, og at man som elev belønnes for god innsats og gode resultater. Vi opplever det som at utvalgets alternativer ikke oppfyller alle disse ønskene, og at de heller ikke speiler det utvalget hadde sett for seg.

Vi i SUR synes det er synd at karakterer har så mye å si for hvilken skole man kommer inn på. Dette speiler heller ikke det faktum at miljø ofte er vel så viktig for hvilken skole man søker seg til, som det faglige nivået eller inntakssnittet skolen har.

Vi er også opptatt av hva det betyr for skolemiljøet at elever kommer inn på skoler de ikke har ønsket å gå på, og skulle ideelt sett ha sett en modell der alle kommer til en skole der de opplever motivasjon og læringsglede, og et sted de gleder seg til å dra hver dag.

Vi er positive til Bjørnholt vgs' forslag til løsning, som vi fikk tilsendt fra byrådsavdelingen 26. juni i år. Vi mener at denne modellen kan skape mangfold, og at den kan oppfordre mer til at man søker seg til en skole ut ifra miljø og identitet enn til "eliteskoler". Vi vil imidlertid luften en bekymring vi har om at en utfordring ved å ta inn elever i alle ulike mestringsnivå på alle skoler og i alle klasser kan være at det gjør at de som gjør det dårligst sliter med å følge med i timen. Det går en tynn linje mellom et mangfoldig læringsmiljø der de "sterke" elevene trekker de "svakere" oppover, og der de "svake" elevene trekker de "sterke" nedover.

Karaktermodellen

Vi er opptatt av det faktum at karakterer er arvelig, og at det å ha foreldre som hjelper til, gir bedre karakterer. Derfor synes vi progresjonsmodellen er interessant, og tenker at den kanskje vil oppleves som mer rettferdig for flere elever.

Progresjonsmodellen

SUR har tidligere tatt til orde for en inntaksmodell som belønner innsats i tillegg til karakterer, fordi det er en måte å utjevne forskjellene mellom elever som har god hjelp og gode forutsetninger hjemmefra, og de som ikke har det. Vi er glade for at utvalget har hatt med progresjonsmodellen i vurderingen, men mener at det er viktige hensyn som ikke blir tatt her. For det første er vi redd det er de samme elevene som "vinner" i progresjonsmodellen som de som "vinner" i dagens karakterbaserte opptak.

Dessuten er vi redd for at modellen vil føre til at elever begynner å stresse for å komme inn på riktig vgs. allerede i åttende klasse. Mange ungdommer vil heller jobbe gradvis hardere, og sette inn støtet i tiende, enn å måtte jobbe hardt hele ungdomsskolen tre år. På den måten kan man venne seg til mer og mer skolearbeid, i stedet for å få en hard start på ungdomsskolen etter mindre krevende år på barneskolen. Vi mener at inntaksmodellen gjerne kan legge opp til at man må jobbe for å oppnå målene sine, men man samtidig bør også ta hensyn til at ulike elever har ulike forutsetninger. Vi er også bekymret for om progresjonsmodellen vil kunne straffe elever som jevnt over gjør det bra, men som plutselig gjør det litt dårligere, som følge av f.eks. sykdom eller fravær fra skolen.

Vi er opptatt av at modellen ikke skal kunne manipuleres. Vi har ikke noe klart forslag til hvordan dette kan sikres, men tenker at det bør være en forutsetning at det skal være opp til lærerne å vurdere mestringsnivået til hver enkelt elev, selv om dette heller ikke er helt ideelt. Vi vil også foreslå at progresjon kan måles med kartleggingsprøver man allerede tar, f.eks. i samarbeid med elevenes barneskolelærere. Et annet forslag er å innføre tilleggspoeng på ungdomsskolen, f.eks. for fritidsaktiviteter, frivillig arbeid eller annet som ikke handler om prestasjoner på skolen. På denne måten kan elevene belønnes for annen innsats.

Alternative modeller

SUR har ingen forslag til alternative modeller.

Andre hensyn

Vi vil benytte anledningen til å peke på stressnivået mange elever opplever i skolen i dag. For mange elever begynner dette allerede i ungdomsskolen, og vi er redd for at både karaktermodellen og progresjonsmodellen bidrar til at elever opplever at hele ungdomsskoleløpet peker mot et mål, enten det er karakterkortet alene, eller karakterer og progresjon sammen. slik at man kan komme inn på den videregående skolen man ønsker. Dette øker jo også faren for frafall når man først kommer seg gjennom grunnskolen.

SUR mener det er viktig at det fortsatt er mulig at man kan begynne på den skolen man vil, og at man har muligheten til å ta et valg. Slik de videregående skolene i Oslo er i dag, er det mange som søker seg til sentrumsskolene. Dette handler ofte om at de har et godt rykte for miljøet sitt. Vi vil foreslå at man kan "promotere" skolene utenfor sentrum, eller jobbe for å forbedre skolemiljøet på de skolene som er mindre populære å søke seg til.

Oppsummering

Sentralt ungdomsråd i Oslo mener:

- Inntaksmodellen må være rettferdig og ta hensyn til at elever har ulikt utgangspunkt for å gjøre det bra, blant annet fordi noen har ressurssterke foreldre som kan følge dem opp tett, mens andre ikke har det.
- Inntaksmodellen må ikke bidra til økt stress og karakterpress på ungdomsskolen.
- Ingen av modellene utvalget har kommet frem til er optimale.
- Av modellene som har blitt presentert er vi mest positive til Bjørnholt vgs. sitt forslag.

Beste hilsener fra

Sentralt ungdomsråd i Oslo